

Bruxelles, 12. svibnja 2016.
(OR. en)

8822/16

DEVGEN 86
ACP 65
RELEX 374
FIN 294

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	12. svibnja 2016.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	8530/16
Predmet:	Godišnje izvješće za 2016. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a – zaključci Vijeća (12. svibnja 2016.)

1. Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o godišnjem izvješću za 2016. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a kako ih je usvojilo Vijeće na 3462. sastanku održanom 12. svibnja 2016.

Zaključci Vijeća

Godišnje izvješće za 2016. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a

1. Vijeće pozdravlja Komisijinu objavu preliminarnih podataka o službenoj razvojnoj pomoći EU-a¹ (ODA) za 2015. u kojima su analizirani trendovi u pogledu kolektivnih i pojedinačnih preuzetih obveza EU-a u vezi s ODA-om². Vijeće ponovno naglašava da je ODA važan, kao i katalitički element u ukupnom raspoloživom financiranju zemalja u razvoju. Premda je ODA kvantitativno mala za zemlje u razvoju u cjelini, ona ostaje važan izvor financiranja za najslabije razvijene zemlje i nestabilne države kojima osobito nedostaje domaći kapacitet za prikupljanje sredstava iz drugih izvora.
2. Europsko vijeće zatražilo je 17. lipnja 2010. da Vijeće sastavi godišnje izvješće o obvezama i rezultatima koje su u okviru ODA-e postigli EU i države članice. To je šesto takvo izvješće koje treba podnijeti Europskom vijeću.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1362_hr.htm i http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-1363_en.htm

² Zaključci predsjedništva, Europsko vijeće od 16. i 17. lipnja 2005. (10255/1/05), Zaključci Vijeća od 11. studenoga 2008. (15480/08) i Zaključci Vijeća od 26. svibnja 2015. (9241/15). Vidi Prilog za preuzete obveze.

3. S obzirom na navedeno, Vijeće želi izvijestiti Europsko vijeće o sljedećim elementima:

- a. Kolektivna ODA EU-a u 2015. već je treću godinu zaredom porasla dostigavši 68,226 milijardi EUR, što je najveći dosad zabilježen iznos te porast od 15 % u nominalnoj vrijednosti u odnosu na 59,313 milijardi EUR iz 2014. Kolektivna ODA EU-a u 2015. dosegla je razinu od 0,47 % bruto nacionalnog dohotka (BND) EU-a³, što je znatan porast u odnosu na 0,43 % u 2014. Ukupna ODA država članica EU-a porasla je s 57,174 milijardi EUR (0,41 % BND-a) u 2014. na 66,716 milijardi (0,46 % BND-a) u 2015.
- b. EU i njegove države članice zadržali su položaj najvećeg kolektivnog svjetskog donatora ODA-e (vidi sliku 1.) te su ponovno zaslužni za znatno više od polovice cjelokupnog iznosa ODA-e namijenjenog zemljama u razvoju primljenog od članova Odbora za razvojnu pomoć OECD-a. Za razliku od zamjetnog porasta udjela ODA-e u BND-u EU-a, prosjek po zemljama članicama Odbora za razvojnu pomoć OECD-a koje nisu članice EU-a smanjio se sa 0,23 % BND-a iz 2014. na 0,21 % BND-a u 2015.
- c. Navedeni podaci odražavaju poboljšane rezultate većine država članica EU-a. Petnaest država članica povećalo je svoje ODA-e iznad udjela BND-a za više od 0,01 %, a četiri ih je zadržalo na razinama iz 2014. U devet država članica udjel ODA-e u BND-u smanjio se za više od 0,01 %. Pet država članica EU-a doseglo je ili premašilo prag od 0,7 % ODA-e u odnosu na BND (vidi sliku 2. i tablicu 1.).

³ Kolektivna ODA EU-a jest zbroj ODA-a država članica EU-a i dijela ODA-e koju osiguravaju institucije EU-a, a koji se ne pripisuje državama članicama. Većina potrošnje ODA-e koju osiguravaju institucije EU-a, u svrhu izvještavanja o udjelu ODA-e u BND-u, pripisuje se državama članicama EU-a, tj. podaci o državama članicama uključuju dio potrošnje institucija. ODA koju vlastitim sredstvima osigurava Europska investicijska banka (EIB) ne pripisuje se državama članicama i to su dodatna sredstva u odnosu na ODA-u država članica.

- d. S obzirom na trenutačnu izbjegličku krizu, podaci OECD-a i ove godine pokazuju razinu troškova povezanih s izbjeglicama u zemljama donatoricama⁴ koju su članice DAC-a prijavile kao ODA-u. Podaci OECD-a pokazuju značajan porast u izvještavanju o tim troškovima među državama članicama EU-a, od 3,3 milijarde EUR (ili 5,6 % kolektivne ODA-e EU-a u 2014.) do 8,6 milijardi EUR (ili 12,5 % kolektivne ODA-e EU-a u 2015.). Međutim, ukupan porast ODA-e EU-a (8,9 milijardi EUR) bio je veći od porasta troškova povezanih s izbjeglicama (5,3 milijardi EUR). To znači da je EU u 2015. povećao i svoju potporu za izbjeglice i druge oblike svoje razvojne pomoći.
4. Vijeće s razočaranjem primjećuje da, unatoč stvarnom rastu ODA-e EU-a za više od trećinu u razdoblju od 2002., gospodarska kriza i snažni proračunski pritisci u većini država članica EU-a značili su da EU nije postigao ambiciozan cilj da do 2015. kolektivno osigura 0,7 % BND-a za ODA-u koji si je sam postavio u 2005.
5. Međutim, Vijeće također primjećuje da je udjel ODA-e u BND-u EU-a od 0,47 % u 2015. više nego dvaput veći od prosjeka zemalja članica DAC-a koje nisu države članice EU-a i koji iznosi 0,21 %.
6. Vijeće usto podsjeća na nove obveze koje je preuzelo u okviru ODA-e, kako je navedeno u Zaključcima Vijeća od 26. svibnja 2015.⁵ Vijeće ponovno potvrđuje svoje političko vodstvo i predanost razvojnoj pomoći EU-a, napominjući da je razvojna suradnja i dalje jedan od ključnih prioriteta EU-a. U tom kontekstu EU i njegove države članice ponovno potvrđuju sve pojedinačne i kolektivne obveze koje su preuzeli u okviru ODA-e te će poduzeti realistične i provjerljive mjere za njihovo ispunjavanje.

⁴ Takvi troškovi mogu se prijaviti kao ODA u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a, a izvješćivanje je ograničeno na troškove nastale tijekom prvih 12 mjeseci boravka izbjeglica.

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9144-2015-INIT/hr/pdf>

7. Vijeće naglašava transformacijsku prirodu Akcijskog plana iz Addis Abebe koji je sastavni dio Programa održivog razvoja do 2030. i kojim se uspostavlja prijelaz na novu paradigmu održivog financiranja kako bi se ostvario održivi razvoj u tri dimenzije (gospodarskoj, društvenoj i okolišnoj), uz obnovljenu predanost važnosti ODA-e. U središtu toga nalaze se dobro upravljanje, odgovornosti sviju uključenih, raznovrsne potrebe i izazovi s kojima se suočavaju zemlje u posebnim situacijama, primat domaćeg djelovanja, što obuhvaća oporezivanje i transparentnost, važnost solidnih politika koje stvaraju povoljne uvjete, predanost usklađenosti politika od strane svih sudionika, nastojanju da se nikoga ne ostavi po strani te rodnoj ravnopravnosti kao međusektorskom prioritetu. Vijeće stoga također ponovno naglašava važnost sveobuhvatnog i integriranog pristupa, putem ojačanog i revitaliziranog globalnog partnerstva za održivi razvoj, mobiliziranju financiranja i drugih načina provedbe iz svih dostupnih izvora (javnih/privatnih, domaćih/međunarodnih) i svih aktera, osobito putem partnerstava s više dionika, što će stoga biti ključno za potporu održivom razvoju zemalja u razvoju, među ostalim putem inovativnih izvora i instrumenata financiranja, znanja, stručnosti, izgradnje kapaciteta, tehnologije i nefinancijskih resursa. U tom pogledu Vijeće dodatno potiče Komisiju da provede svoj pristup „Prikupiti više, trošiti pametnije”⁶ i da time podupre napore zemalja u razvoju u pogledu mobilizacije domaćih resursa.

⁶ Radni dokument službi Komisije, 13186/15 – SWD(2015) 198 final, 15.10.2015. „Prikupiti više, trošiti pametnije, ostvarivanje razvoja na uključiv i održiv način”.

8. Vijeće iščekuje nastavak rada u okviru Ujedinjenih naroda, međunarodnih financijskih institucija, multilateralnih i bilateralnih razvojnih banaka te Europske unije na provedbi Akcijskog plana iz Addis Abebe i razvoju mehanizama za praćenje njegova učinka i procjenu rezultata. U tom pogledu Vijeće prima na znanje ishod foruma Gospodarskog i socijalnog vijeća (ECOSOC) Ujedinjenih naroda o financiranju razvoja održanog od 18. do 20. travnja 2016. u New Yorku i sa zanimanjem iščekuje nastavak i produbljivanje tih rasprava na budućim forumima. Vijeće nadalje iščekuje nastavak rasprava unutar Odbora za razvojnu pomoć (DAC) Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) o razvoju novog statističkog mjerila ukupne službene potpore za održivi razvoj, komplementarnog s ODA-om, kao važnog načina za bolje mjerenje, priznavanje i daljnje poticanje pojedinih širih nastojanja koja se provode kao potpora iskorjenjivanju siromaštva i održivom razvoju. Vijeće potiče na otvorene, uključive i transparentne rasprave o razvoju novog mjerenja.
-

Prethodne obveze i ciljevi ODA-e EU-a

(Zaključci Vijeća, 24. svibnja 2005. (dok. 9266/05, stavak 4.))

„Povećana ODA prijeko je potrebna za postizanje milenijskih razvojnih ciljeva... EU odobrava novi zajednički cilj EU-a od 0,56 % udjela ODA-e u BND-u do 2010. koji bi doveo do dodatnih 20 milijardi eura ODA-e godišnje u tom roku.

i. Države članice koje još nisu dosegle razinu od 0,51 % udjela ODA-e u BND-u obvezuju se da u okviru svojih postupaka dodjeljivanja proračunskih sredstava dostignu tu razinu do 2010., dok se ostale države obvezuju da svoje napore održavaju na toj razini;

ii. Države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002., a koje još nisu dosegle razinu od 0,17 % udjela ODA-e u BND-a, nastojat će povećati svoju ODA-u kako bi u okviru svojih postupaka dodjeljivanja proračunskih sredstava dostigle tu razinu do 2010., dok se ostale države obvezuju da svoje napore održavaju na toj razini.

iii. Države članice obvezuju se do 2015. dostići cilj od 0,7% udjela ODA-e u BND-u, dok se one koje su ovaj cilj postigle obvezuju ostati iznad ove razine; države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002. nastojat će do 2015. povećati udio ODA-e u svom BND-u na 0,33%.”

Postojeće obveze i ciljevi ODA-e EU-a

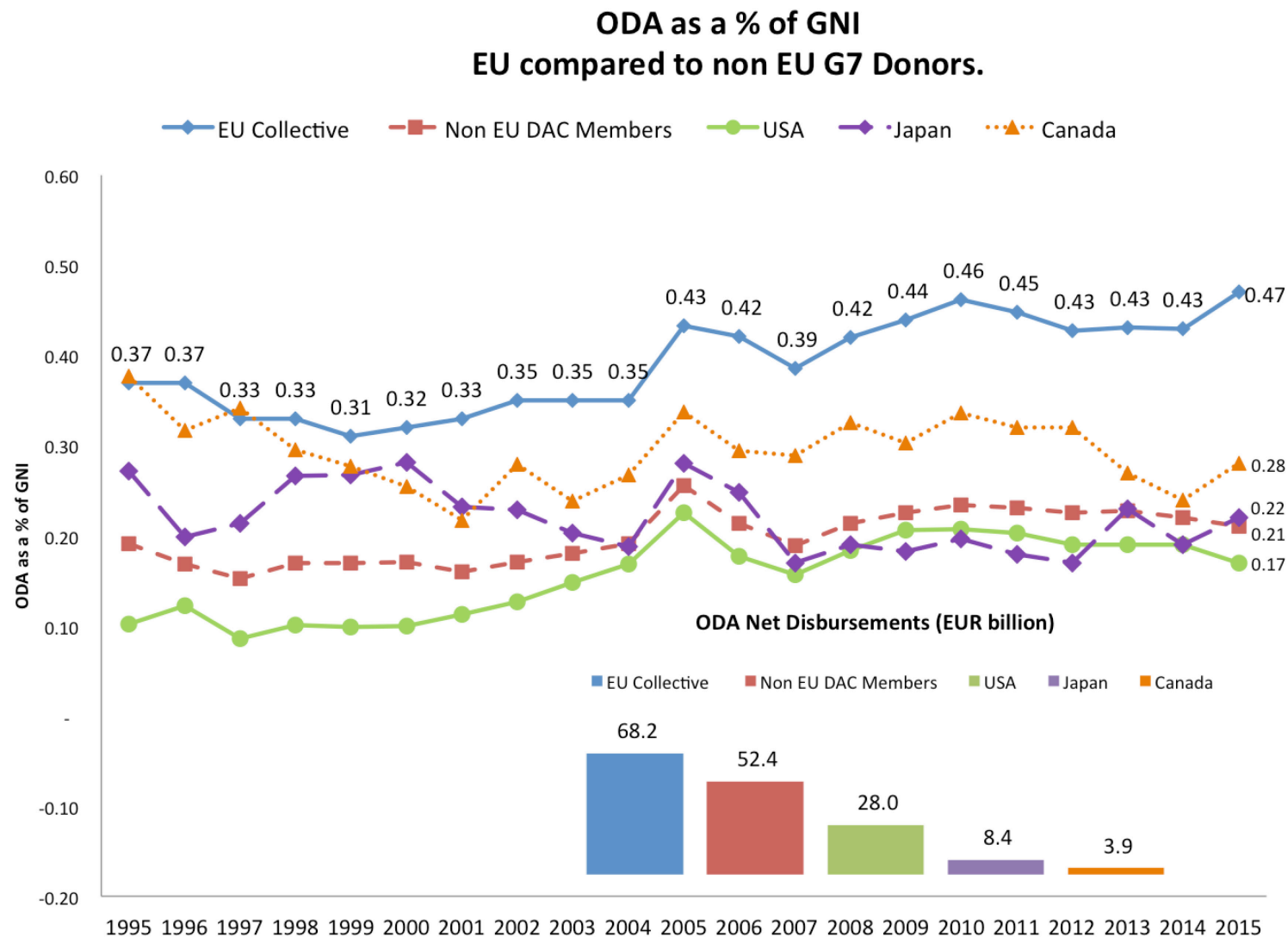
(Zaključci Vijeća, 26. svibnja 2015. (dok. 9241/15, stavci od 31. do 33.))

„EU i njegove države članice izdašni su pružatelji službene razvojne pomoći te su posljednjih godina svake godine pružili više od polovice ODA-e. Iako je ODA kvantitativno mala za zemlje u razvoju u cjelini, ona predstavlja važan izvor financiranja za najslabije razvijene zemlje i nestabilne države kojima osobito nedostaje domaći kapacitet za prikupljanje sredstava iz drugih izvora. ODA može pomoći u poticanju drugih sredstava provedbe, osobito javnog domaćeg financiranja i ulaganja iz privatnog sektora, ali i znanosti, tehnologije i inovacija.

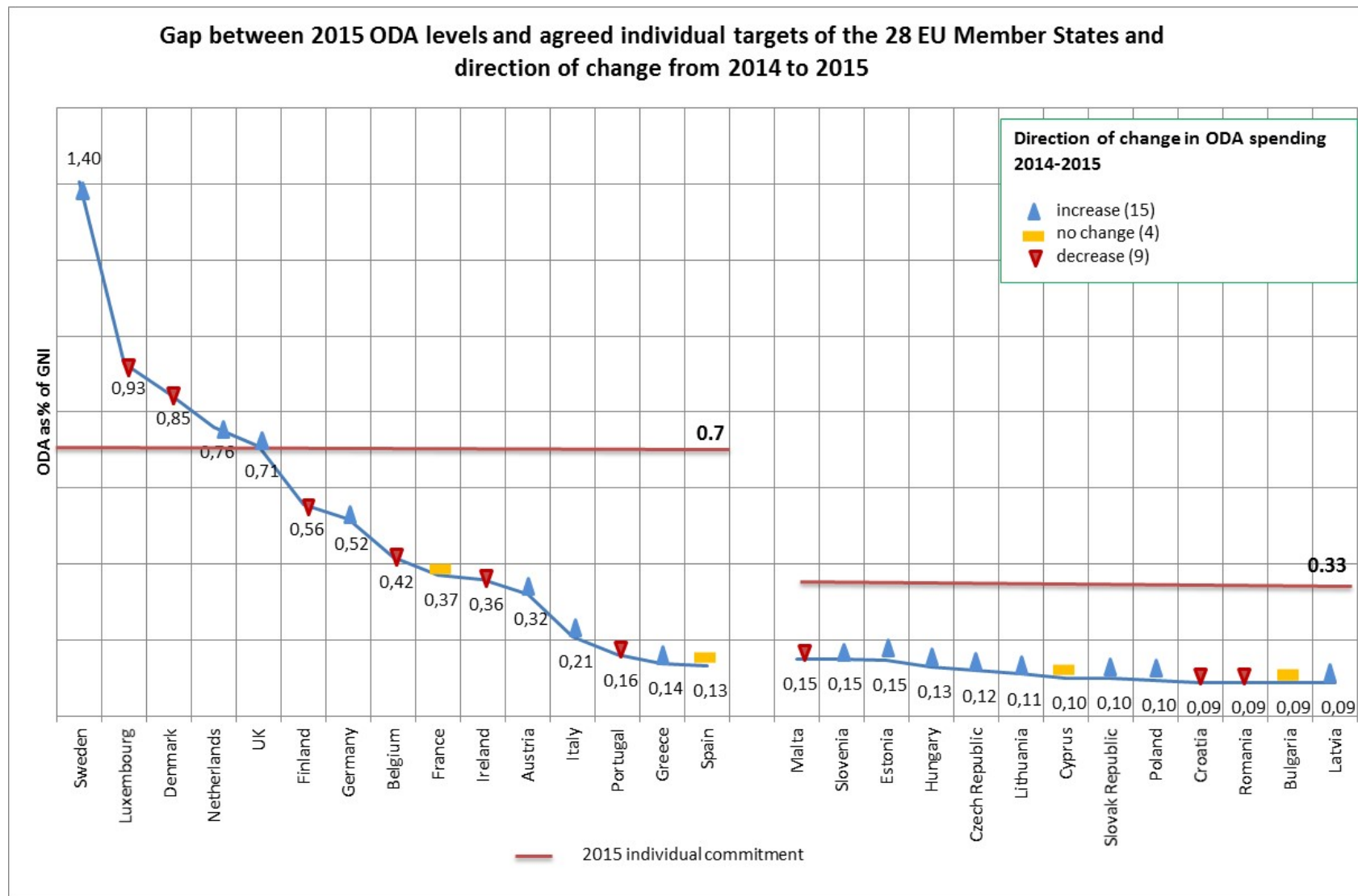
EU stoga potvrđuje svoju zajedničku predanost postizanju cilja od 0,7 % ODA-e/BND-a unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. Države članice koje su pristupile EU-u prije 2002. godine potvrđuju svoju predanost postizanju cilja od 0,7 % ODA-e/BND-a, uzimajući u obzir proračunske okolnosti, a one koje su ispunile taj cilj predane su održavanju ili premašivanju tog cilja; države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002. nastojat će povećati udio ODA-e u svom BND-u na 0,33%.

Međunarodna zajednica trebala bi također doprinijeti usmjeravanju sredstava tamo gdje je potreba najveća, osobito u najslabije razvijene zemlje te nestabilne zemlje i zemlje u sukobu. U kontekstu sveukupne obveze u okviru ODA-e te istovremeno poštujući u potpunosti prioritete pojedinih država članica u pogledu razvojne pomoći, EU ponovno potvrđuje svoju obvezu pružanja potpore najslabije razvijenim zemljama. EU se obvezuje da će zajednički ispuniti cilj od 0,15 - 0,20 % ODA-e/BND-a za najslabije razvijene zemlje kratkoročno te da će dosegnuti 0,20 % ODA-e/BND-a za najslabije razvijene zemlje unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015.”

Slika 1.

Slika 2.

Tablica 1.: ODA EU-a (neto) 2012. – 2015.

Država članica	2012.		2013.		2014.		2015.		Razlika (1)
	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND- a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	% BND- a
Austrija	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1089	0,32	0,38
Belgija	1801	0,47	1732	0,45	1845	0,46	1708	0,42	0,28
Bugarska	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	0,24
Hrvatska	15	0,03	41	0,10 – 0	53	0,13	46	0,09	0,24
Cipar	20	0,12	15	0,10	15	0,10	15	0,10	0,23
Češka Republika	171	0,12	159	0,11	160	0,11	182	0,12	0,21
Danska	2095	0,83	2205	0,85	2264	0,86	2313	0,85	(0,15)
Estonija	18	0,11	23	0,13	28	0,14	30	0,15	0,18
Finska	1027	0,53	1081	0,54	1232	0,59	1165	0,56	0,14
Francuska	9358	0,45	8543	0,41	8005	0,37	8317	0,37	0,33
Njemačka	10067	0,37	10717	0,38	12486	0,42	16028	0,52	0,18
Grčka	255	0,13	180	0,10	186	0,11	254	0,14	0,56
Mađarska	92	0,10	97	0,10	109	0,11	137	0,13	0,20
Irska	629	0,47	637	0,46	615	0,38	647	0,36	0,34
Italija	2129	0,14	2592	0,17	3022	0,19	3466	0,21	0,49
Latvija	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	0,24

Litva	40	0,13	38	0,11	34	0,10	39	0,11	0,22
Luksemburg	310	1,00	323	1,00	319	1,06	326	0,93	(0,23)
Malta	14	0,23	14	0,20	15	0,20	13	0,15	0,18
Nizozemska	4297	0,71	4094	0,67	4200	0,64	5240	0,76	(0,06)
Poljska	328	0,09	355	0,10	341	0,09	399	0,10	0,23
Portugal	452	0,28	368	0,23	324	0,19	276	0,16	0,54
Rumunjska	111	0,08	101	0,07	162	0,11	138	0,09	0,24
Slovačka Republika	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	0,23
Slovenija	45	0,13	46	0,13	46	0,12	56	0,15	0,18
Španjolska	1585	0,16	1789	0,17	1415	0,13	1446	0,13	0,57
Švedska	4077	0,97	4389	1,01	4698	1,09	6393	1,40	(0,70)
Ujedinjena Kraljevina	10808	0,56	13498	0,71	14551	0,70	16858	0,71	(0,01)
Ukupno EU15	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 525	0,49	
Ukupno EU13	964	0,10	1000	0,10	1083	0,10	1191	0,10	
Ukupno EU28	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 716	0,46	
ODA institucija EU-a koja nije pripisana državama članicama EU-a	4544	0,04	2873	0,02	2139	0,02	1510	0,01	
Kolektivna ODA EU-a	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	68 226	0,47	0,23

Napomena: (1) Razlika, kao % bruto nacionalnog dohotka (BND), u pojedinačnim ciljevima ODA-e EU-a država članica i u 0,7 % BND-a za kolektivnu ODA-u EU-a. Brojke u zagradama prikazuju, u % BND-a, za koliko je država članica premašila cilj EU-a. Nepripisana ODA institucija EU-a izračunava se na temelju iznosa koje su države članice prijavile Odboru za razvojnu pomoć OECD-a. Prividne nedosljednosti u tablici nastale su zbog zaokruživanja do dva decimalna mjesta.

Kolektivna ODA EU-a predstavlja zbroj ODA-e koju su prijavile institucije EU-a i države članice. Podaci do 2014. uključuju zajmove iz vlastitih sredstava Europske investicijske banke koja se ne pripisuju državama članicama EU-a i koja su dodana ukupnom iznosu EU28 na temelju izračuna Europske komisije (vidi bilješku 3.). Vrijednost nepripisane ODA-e institucija EU-a za 2015. temelji se na iznosima koje su države članice prijavile Odboru za razvojnu pomoć OECD-a kako bi se osigurala usklađenost s izvješćivanjem država članica i izbjeglo dvostruko obračunavanje.

Izvori:

- Za prikaze od 1995. do 2015.

o za članove OECD-a: OECD/DAC.

o za države članice EU-a koje nisu članice OECD-a: OECD/DAC ako je dostupno, u suprotnom podaci država članica. ODA za Cipar procjenjuje se na istu razinu, a omjer u pogledu BND-a kao za 2013. jer ažurirani podaci još nisu dostupni.